

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15Co/225/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6316201854
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Klaudia Kosková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6316201854.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci žalobcu Sberbank Slovensko, a.s., IČO: 17 321 123, so sídlom Vysoká 9, Bratislava, zast. SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., so sídlom AK Štefánikova 8, Bratislava, proti žalovanej N. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom F., F. č. XXX, o nariadenie predbežného opatrenia, na odvolanie žalovanej proti uzneseniu Okresného súdu Brezno, zo dňa 05. 04. 2016, č. k. 6C/61/2016 - 91, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu p o t v r d z u j e .

o d ô v o d n e n i e :

Odvolaním napadnutým uznesením okresný súd uložil žalovanej, aby nenakladala s nehnuteľnosťami, vedenými na LV č. XXXX, Okresným úradom F., katastrálnym odborom, pre k.ú. F., v obci F., okres F., a to pozemkami s parcelnými číslami registra „C“ katastra nehnuteľností XXXX/XXX, zastavené plochy a nádvoria o výmere 333 m² a XXXX/XXX, zastavané plochy a nádvoria o výmere 165 m², ako aj so stavbou bez súpisného čísla, postavenou na parcele registra „C“ katastra nehnuteľnosti č. XXXX/XXX, rozostavaným domom, a aby sa zdržala prevodu vlastníckeho práva k týmto nehnuteľnostiam, zriadenia záložného práva k nim a ich zaťaženia inými právami tretích osôb.

V odôvodnení poukázal na ust. § 102 ods. 1 a § 76 ods. 1 písm. e) O. s. p. Súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi dôvodmi návrhu na nariadenie predbežného opatrenia a z toho dôvodu návrhu v plnom rozsahu vyhovel a rozhodnutie neobsahuje ďalšie odôvodnenie v zmysle § 76 ods. 4 O. s. p.

Žalobca sa vo veci samej domáha, aby súd určil, že dohoda o vyporiadaní BSM zo dňa 06. 02. 2013 uzatvorená medzi C. V. nar. XX. XX. XXXX, bytom F. č. XXX a žalovanou ako jeho manželkou, ktorej vklad vlastníckeho práva bol do katastra nehnuteľností povolený dňa 21.03.2013 pod č. V XXX/XX, a na základe ktorej nadobudla žalovaná do výlučného vlastníctva nehnuteľnosti, nachádzajúce sa v katastrálnom území F., zapísané na LV č. XXXX, ako pozemky s parc. č. KN-C XXXX/XXX, zastavané plochy a nádvoria vo výmere 333 m², KN-C č. XXXX/XXX, zastavané plochy a nádvoria o výmere 165 m² a stavba bez súpisného čísla, rozostavaný dom, na parcele KN-C č. XXXX/XXX, je voči žalobcovi neúčinná. Zároveň podaným návrhom sa žalobca domáha aj toho, aby súd predbežným opatrením uložil žalovanej povinnosť nenakladať s týmito nehnuteľnosťami a zdržať sa prevodu vlastníckeho práva k nim, zriadenia záložného práva, prípadne ich zaťaženia inými právami tretích osôb.

Svoj návrh žalobca zdôvodnil tým, že na základe uzavretých úverových zmlúv s dlžníkom, spoločnosťou METALREZ, s.r.o., Strojárska 19, Valaská - Piesok, IČO: 36 638 480, bola voči tejto spoločnosti vymáhaná pohľadávka žalobcu po tom, ako sa uvedený dlžník dostal do platobnej neschopnosti a nebol schopný plniť svoje záväzky. Zabezpečenie úveru spočívalo v ručení štatutára tejto spoločnosti C. V.. Tento však v čase, keď sa rozhodovalo o konkurze, resp. reštrukturalizácii uvedenej spoločnosti, podal na súd návrh na zrušenie bezpodielového spoluvlastníctva manželov zo dňa 30.07.2012, tu sa domáhal zrušenia bezpodielového spoluvlastníctva so svojou manželkou N. V.

(žalovanou) a následne dňa 06.02.2013 s ňou uzavrel dohodu o vyporiadaní BSM, na základe ktorej sa žalovaná stala výlučnou vlastníčkou predmetných nehnuteľností. Pre odporovateľnosť tohto právneho úkonu svedčí jednak časová nadväznosť medzi podaním návrhu na zrušenie BSM ručiteľa, prevedením nehnuteľností v zmysle dohody o vyporiadaní BSM v prospech žalovanej a následným podaním návrhu na vyhlásenie konkurzu na majetok dlžníka, čo svedčí úmyslu ručiteľa realizovať kroky smerujúce k ukráteniu pohľadávok žalobcu, keď si zároveň bol vedomý toho, že výťažok zo speňaženia majetku podliehajúceho konkurzu nebude postačovať na uspokojenie pohľadávok žalobcu a žalobca sekundárne pristúpi k vymáhaniu pohľadávky aj voči jeho osobe. V samotnom konkurze bola skutočne uspokojená len časť vymáhanej pohľadávky žalobcu vo výške 53 329,91 Eur (pohľadávky žalobcu ku dňu 24.09.2015 predstavovali sumu 187 440,86 Eur). Žalobca inicioval voči žalovanému aj exekučné konanie, avšak v exekúcii, ktorá je v súčasnosti vedená súdnym exekútorom JUDr. Martinom Hermanovským, Moskovská 18, Bratislava, pod sp.zn. EX 2952/15, sa nie je možné úspešne domáhať uspokojenia vymáhateľnej pohľadávky z toho, čo odporovateľným právnym úkonom ušlo z majetku ručiteľa.

Žalobca sa domnieva, že vzhľadom na okolnosti prípadu je potrebné dočasne upraviť pomery účastníkov konania, pretože ak žalovaná prevedie vlastnícke právo k dotknutým nehnuteľnostiam na tretiu osobu, tento prevod bude platný, s riadnymi právnymi účinkami a tretia osoba sa stane vlastníkom sporného majetku, pričom žalobca nebude viac oprávnený domáhať sa uspokojenia svojho nároku jeho predajom pri výkone exekúcie. Tým by bola popretá podstata a zmarený zmysel a význam inštitútu odporovateľnosti právnych úkonov a žalobcovi by vznikla značná závažná a nereparovateľná ujma.

Žalobca svoje tvrdenia a argumentáciu podporil doložením listinných dôkazov.

Proti uzneseniu okresného súdu podala odvolanie žalovaná. Navrhla, aby odvolací súd zamietol návrh žalobcu. V odvolacích dôvodoch poukázala na to, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci s poukazom na ust. § 205 ods. 2 písm. f) O. s. p. Žalovaná má za to, že v danom prípade nie je potrebné dočasne upraviť pomery účastníkov tohto konania, keďže predmetné nehnuteľnosti užíva žalovaná za účelom bývania seba a jej rodiny, a nie je tu predpoklad prevodu vlastníckeho práva k daným nehnuteľnostiam v prospech tretej osoby. K veci samej uviedla, že podľa jej názoru je návrh žalobcu neopodstatnený, keďže tu neexistoval úmysel ukrátenia alebo zbavenia sa majetku C. V. a v tejto veci má za to, že došlo aj k uplynutiu zákonnej trojročnej lehoty na podanie odporovacej žaloby, ktorá márne uplynula 07. 02. 2016. Poukázala na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici 13Co/280/2012. Okresný súd Brezno zrušil bezpodielové spoluvlastníctvo manželov na základe návrhu podaného zo strany C. V., a to z titulu, že žalovaná začala vykonávať podnikateľskú činnosť na základe živnostenského oprávnenia. Návrh na zrušenie bezpodielového spoluvlastníctva manželov bol podaný na Okresný súd Brezno dňa 30. 07. 2012, t. j. cca rok pred povolením reštrukturalizácie a skoro dva roky pred vyhlásením konkurzu. Z uvedeného vyplýva, že z predmetného konania nemožno odôvodniť úmysel zbavenia sa majetku a prevodu vlastníckeho práva k majetku C. V.. Dlžník vstupoval do reštrukturalizácie s úmyslom naďalej fungovať a splácať svoje záväzky, ako aj následne pôsobiť na trhu ako ozdravený podnik. Bohužiaľ, zlou ekonomickou situáciou došlo k tomu, že dňa 04. 03. 2014 bol na dlžníka vyhlásený konkurz, čo sa však nedalo predpokladať ani počas roka 2012, 2013. Žalovaná je toho názoru, že v danom prípade uplynula trojročná hmotnoprávna lehota, v ktorej je možné úspešne odporovať právny úkon, a to dňa 07. 02. 2013. V tejto súvislosti poukázala aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 28. 02. 2016, sp. zn. 2Cdo/184/2005 a na rozsudok Najvyššieho súdu SR 2Cdo/124/2003.

K odvolaniu žalovanej podal vyjadrenie žalobca. Navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie prvostupňového súdu potvrdil s poukazom na ust. § 219 ods. 1 O. s. p. Žalovaná nesprávne abstrahuje, že trojročná lehota na uplatnenie odporového práva voči nej uplynula dňa 07. 02. 2016. Žalobca sa s predmetným tvrdením žalovanej nestotožňuje. Súdna prax a právna teória zhodne presadzujú, že pri právnych úkonoch, na základe ktorých vznikajú práva vkladom do katastra nehnuteľností, začína trojročná lehota pre uplatnenie odporového práva plynúť dňom nasledujúcim po dni, ku ktorému vznikli účinky vkladu do katastra nehnuteľností (rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 20. 05. 2013, sp. zn. 6Co/182/2013; rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 18. 07. 2000, sp. zn. 31Cdo/619/2000 publikovaný pod R(ČR)41/2001 civ.; Števček, Dulák, Bajáková, Fečík, Sedlačko, Tomašovič a kolektív Občiansky zákonník I. komentár C.H. BECK Praha 2015, str. 230). Dohoda o vyporiadaní BSM predstavuje len tzv. nadobúdací titul, z ktorého síce účastníkom vznikajú práva a povinnosti, k prevodu vlastníckeho práva však dochádza až vkladom vykonaným na základe právoplatného rozhodnutia

o jeho povolení. Až týmto momentom, kedy dlžník prestáva byť vlastníkom nehnuteľností, môže nastať ukrátenie uspokojenia pohľadávky veriteľa. Z prezentovaných dôvodov je pre začiatok plynutia prekluzívnej lehoty na podanie odporovacej žaloby rozhodujúci deň, kedy nastali právne účinky vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností, a nie deň uzatvorenia dohody o vyporiadaní BSM. Posledným dňom lehoty na podanie žaloby bol deň 22. 03. 2016. Žalobca podal odporovaciu žalobu dňa 17. 03. 2016, teda podal ju v zákonom stanovenej lehote. Predbežná ochrana ohrozeného práva musí dosahovať takú intenzitu, aby nebezpečenstvu jeho porušenia skutočne zamedzila. Takúto dočasnú ochranu ohrozených práv možno docieľiť len nariadením predbežného opatrenia, keďže poznámka podľa § 44a O. s. p. má iba informatívny a nie obmedzujúci charakter. Zápis poznámky o začatí súdneho konania totiž nebráni vedeniu katastrálneho konania o povolení vkladu vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, a preto vlastník nehnuteľností môže nimi bez ďalšieho voľne disponovať. Ďalej žalobca poukázal na to, že ak v úmysle žalovanej nie je nehnuteľnosti ďalej scudzovať, nariadené predbežné opatrenie je vo vzťahu k nej bez faktického významu. Predbežné opatrenie totiž žalovanú obmedzuje výlučne v transakčnej dispozícii s nehnuteľnosťami a nezasahuje do jej práva tento majetok nerušene užívať. Normatívnym predpokladom pre nariadenie predbežného opatrenia je totiž osvedčenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy, t. j. ujmy, ktorej spôsobeniu nebráni žiadna relevantná okolnosť a jej vznik tak závisí už len od konania a rozhodnutia žalovanej. Žalobca hodnoverne preukázal, že vzhľadom na ničím neobmedzenú zmluvnú voľnosť žalovanej a prezentované skutkové a právne okolnosti, je vo vzťahu k ochrane práv a oprávnených záujmov žalobcu, objektívne dané nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy. Potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov konania je v prejednávanej veci založená na týchto skutočnostiach: 1/predchádzajúce správanie žalovanej a jej manžela C. V. (realizácia odporovateľných právnych úkonov) čo zakladalo dôvodnú obavu, že po podaní odporovacej žaloby bude žalovaná mimoriadne motivovaná previesť vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam na tretiu osobu; 2/ úspešným prevodom vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam na tretiu osobu, by bola popretá podstata a zmarený zmysel a význam inštitútu odporovateľnosti právnych úkonov, ktorým je ochrana veriteľa a predchádzanie účelovému znižovaniu hodnoty majetku dlžníka; 3/ prevod vlastníckeho práva k dotknutým nehnuteľnostiam na tretiu osobu by bol platný, s riadnymi právnymi účinkami a tretia osoba by sa stala vlastníkom sporného majetku a žalobca by viac nebol oprávnený domáhať sa uspokojenia svojho nároku jeho predajom pri výkone exekúcie.

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, prejednal vec v medziach daných ust. § 212 ods. 1 O. s. p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a uznesenie okresného súdu ako vecne správne potvrdil podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p.

Odvolanie žalovanej nie je dôvodné.

Predbežné opatrenie je jedným zo zabezpečovacích inštitútov v civilnom procese. Zabezpečovacia funkcia predbežných opatrení sa prejavuje najmä v ich schopnosti zabrániť dočasnou a provizórnou úpravou nepriaznivým následkom, ktoré mohli pred začatím konania alebo už v začatom konaní nastať. Základnými znakmi predbežných opatrení sú ich dočasnosť a provizórnosť. Najmä atribút provizórnosti je potrebné mimoriadne vyzdvihnúť, lebo už zo samotného označenia „predbežné opatrenie“ vyplýva, že nejde o konečnú a definitívnu úpravu vzťahov medzi subjektmi, čiže nariadením predbežného opatrenia nezískava jeden z účastníkov silnejšie postavenie, nezískava práva o ktorých sa má rozhodnúť až v budúcnosti, ale ním len dočasne a hlavne predbežne upravuje určitý okruh vzťahov. Predbežné opatrenie neprejudikuje prípadný úspech, resp. neúspech v konaní o merite veci. Významným atribútom, ktorý sa uplatňuje v súvislosti s predbežnými opatreniami je zásada proporcionality. Súd tak musí vždy rozhodovať na základe pomyselného pomeriavania medzi záujmom účastníka, v prospech ktorého má predbežné opatrenie poskytnúť ochranu, a záujmom niekoho iného, ktorého naopak môže predbežné opatrenie poškodiť. Predbežné opatrenie možno pred začatím konania nariadiť v dvoch prípadoch, a to: a) ak je potrebné, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov konania, b) ak by bol výkon súdneho rozhodnutia ohrozený. Nie je vylúčená ani vzájomná kumulácia týchto dôvodov.

Odvolací súd, tak ako prvostupňový súd, dospel k záveru, že žalobca preukázal dôvodnosť návrhu na nariadenie predbežného opatrenia. Predbežné opatrenie nezasiahne neprímeraným spôsobom do vlastníckeho práva žalovanej 1/ nad nevyhnutnú mieru. Aj podľa názoru odvolacieho súdu je nevyhnutná potreba na dočasné upravenie pomerov účastníkov konania vydaním predbežného opatrenia tak, aby rozhodnutím súdu bola efektívne zabezpečená ochrana práv žalobcu v prípade,

že bude úspešný v konaní vo veci samej. Vzhľadom k tomu, že odvolací súd námietky žalovanej 1/ nepovažoval za dôvodné, preto predbežné opatrenie potvrdil ako vecne správne.

Pokiaľ sa týka námietky žalovanej ohľadom preklúzií žalobcovho práva, uvedenou námietkou sa bude zaoberať prvostupňový súd v konaní vo veci samej, a preto sa odvolací súd s uvedenou námietkou bližšie nevysporiadaval.

Pokiaľ sa týka ďalšej námietky žalovanej ohľadom možnosti využitia poznámky podľa § 44a O. s. p. ako aj osvedčenia nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy, tu odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s argumentáciou žalobcu uvedenou vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej. Poznámka podľa § 44a O. s. p. má iba informatívny, a nie obmedzujúci charakter. Zápis takejto poznámky nebráni vedeniu katastrálneho konania o povolenie vkladu vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam čo znamená, že vlastník nehnuteľností by mohol bez ďalšieho voľne disponovať s predmetnou nehnuteľnosťou.

Potreba nariadenia predbežného opatrenia v predmetnom konaní bola aj podľa názoru odvolacieho súdu jednoznačne osvedčená, a to vzhľadom na správanie sa žalovanej a jej manžela C. V., čo do budúcnosti zakladá dôvodnú obavu, že po podaní predmetnej odporovacej žaloby môže žalovaná v snahe zachrániť svoj majetok, previesť vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam na ďalšiu osobu a žalobca by viac nebol oprávnený domáhať sa uspokojenia svojho nároku predajom predmetnej nehnuteľnosti pri výkone exekúcie. Preto aj s prihliadnutím na predmet konania vo veci samej, správne prvostupňový súd návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vyhovel, a tým na určitý čas obmedzil právo žalovanej nakladať s nehnuteľnosťami, ktoré sú predmetom sporu. Žalovanej nič nebráni a nič ju neobmedzuje naďalej predmetné nehnuteľnosti užívať spolu s jej rodinou.

Žalobcovi, je teda potrebné poskytnúť dočasnú ochranu, pretože bolo osvedčené, že má určité právo, ktoré je porušené alebo ohrozené.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.